

ฉบับที่ 86/2563

**เรื่อง ผลการประชุมร่วมกันระหว่างคณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) และ
คณะกรรมการนโยบายสถาบันการเงิน (กนส.) วันที่ 8 ธันวาคม 2563**

ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) เปิดเผยผลการประชุมร่วมกันระหว่าง กนง. และ กนส. วันที่ 8 ธันวาคม 2563 เพื่อติดตามและประเมินเสถียรภาพระบบการเงินไทย โดยมีประเด็นสำคัญดังนี้

ที่ประชุมเห็นว่าระบบการเงินไทยโดยรวมยังมีเสถียรภาพ โดยธนาคารพาณิชย์ (ธพ.) และธุรกิจประกันภัยมีเงินกองทุนอยู่ในระดับสูง ขณะที่ตลาดการเงินมีเสถียรภาพและสามารถทำหน้าที่ได้ตามปกติ อย่างไรก็ตาม ภายใต้การฟื้นตัวของเศรษฐกิจที่แม้จะดีกว่าคาด แต่ยังคงใช้เวลาและไม่แน่นอน ทั้งจากความเสี่ยงของการระบาดของ COVID-19 ในประเทศระลอกสอง การเปิดรับนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศในปี 2564 และความต่อเนื่องของมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของภาครัฐ ความเสี่ยงต่อเสถียรภาพระบบการเงินไทยบางด้านมีแนวโน้มปรับสูงขึ้นสวนทางกับแนวโน้มเศรษฐกิจที่ปรับดีขึ้น โดยมีความสามารถในการชำระหนี้ของภาคครัวเรือนและธุรกิจ โดยเฉพาะ SMEs เป็นจุดเปราะบางสำคัญ ซึ่งอาจส่งผ่านความเสี่ยงไปยังภาคส่วนอื่นในระบบการเงินได้ อาทิ คุณภาพสินเชื่อของระบบสถาบันการเงิน (สง.) และความเสี่ยงจากการต่ออายุตราสารหนี้ (rollover risk) ในตลาดตราสารหนี้ภาคเอกชน จึงมีความจำเป็นที่จะต้องบริหารจัดการความเสี่ยงเหล่านี้ด้วยมาตรการที่ตรงจุดและทันการณ์ เพื่อไม่ให้เป็นอุปสรรคต่อการฟื้นตัวของเศรษฐกิจในระยะต่อไป โดยที่ประชุมได้ประเมินสถานการณ์อย่างรอบด้านและให้นำหนักกับการดูแลความเสี่ยงใน 2 ประเด็นหลัก ดังนี้

1. การช่วยเหลือภาคธุรกิจและภาคครัวเรือนอย่างตรงจุดและทันการณ์เพื่อจำกัดผลกระทบต่อเสถียรภาพระบบการเงิน ในช่วงที่ผ่านมาธุรกิจเริ่มกลับมาดำเนินกิจการได้แต่มีระดับการฟื้นตัวที่ไม่เท่ากันในแต่ละกลุ่ม (uneven recovery) มาตรการช่วยเหลือทั้งมาตรการเชิงโครงสร้าง มาตรการกระตุ้นอุปสงค์ในประเทศ และมาตรการทางการเงินควรมุ่งเน้นช่วยเหลือให้เหมาะสมกับลักษณะของปัญหาและศักยภาพของธุรกิจแต่ละกลุ่ม กล่าวคือ (1) ธุรกิจที่มีศักยภาพแต่ขาดสภาพคล่องชั่วคราว ควรมุ่งเน้นมาตรการด้านการให้สินเชื่อใหม่เพื่อเสริมสภาพคล่อง และการปรับโครงสร้างหนี้เชิงรุก (2) ธุรกิจที่ขาดสภาพคล่องชั่วคราวแต่มีข้อจำกัดเรื่องภาระหนี้เดิมสูง ควรมุ่งเน้นการสนับสนุนเงินทุนโดยอาศัยกลไกสินเชื่อหรือกลไกแปลงหนี้เป็นทุนเพื่อปรับปรุงกิจการ และการปรับโครงสร้างหนี้เชิงรุก ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) อยู่ระหว่างหารือหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนเพื่อพิจารณาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งกองทุนเพื่อช่วยเหลือกิจการที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ COVID-19 และ (3) ธุรกิจที่ประสบปัญหาขาดความสามารถในการแข่งขันระยะหนึ่งแล้ว ควรเน้นแก้ปัญหาเชิงโครงสร้างผ่านการลดกำลังการผลิตส่วนเกิน (excess capacity) และสนับสนุนการปรับรูปแบบธุรกิจเพื่อรองรับความต้องการของผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงไป

ด้านภาคครัวเรือน มาตรการช่วยลดภาระการชำระหนี้ที่ผ่านมาซึ่งส่วนใหญ่เป็นการพักชำระหนี้หรือลดค่างวดชั่วคราวสามารถเข้าถึงลูกหนี้รายย่อยได้จำนวนมาก แต่ยังมีลูกหนี้จำนวนหนึ่งที่ต้องเร่งช่วยเหลือเพิ่มเติมผ่านการปรับโครงสร้างหนี้ โดยในปัจจุบัน ธปท. มุ่งเน้นให้ สง. ให้ความช่วยเหลือที่เหมาะสมกับลักษณะปัญหาของลูกหนี้รายย่อยแต่ละกลุ่มโดยให้ลูกหนี้แสดงเจตจำนง (opt-in) กับ สง. แทนการช่วยเหลือเป็นวงกว้าง รวมทั้งเร่งผลักดันการปรับโครงสร้างหนี้อย่างครบวงจรแก่ลูกหนี้รายย่อยให้เหมาะสมกับความสามารถในการชำระหนี้ในระยะยาว ทั้งนี้ มาตรการช่วยลดภาระการชำระหนี้ดังกล่าวควรดำเนินการควบคู่กับมาตรการเพิ่มรายได้และลดค่าใช้จ่าย อาทิ มาตรการส่งเสริมการจ้างงานและมาตรการลดภาระค่าใช้จ่ายแก่ผู้มีรายได้น้อยของภาครัฐที่มีการดำเนินการต่อเนื่อง รวมถึงมาตรการเพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการรายย่อยโดยสำนักงานคณะกรรมการกำกับและ

ส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.) เช่น การปรับลดอัตราเบี้ยประกันภัย และการขยายระยะเวลาผ่อนผันการชำระเบี้ยประกันภัย

2. การดูแลเสถียรภาพของภาคการเงินและจำกัดการส่งผ่านความเสี่ยง (spillover) จากตลาดการเงินไปสู่ภาคส่วนอื่นในระบบการเงิน มาตรการดูแลเสถียรภาพตลาดการเงินที่ได้ดำเนินการไปแล้ว ทั้งการจัดตั้งกองทุนเพื่อรักษาสภาพคล่องของการระดมทุนในตลาดตราสารหนี้ (Corporate Bond Stabilization Fund: BSF) และกลไกช่วยเหลือกองทุนรวมที่ได้รับผลกระทบจากการขาดสภาพคล่องในตลาดการเงิน (Mutual Fund Liquidity Facility: MFLF) ได้ช่วยเสริมสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ลงทุนและช่วยให้กลไกตลาดการเงินกลับมาทำงานได้ตามปกติ แม้ส่วนต่างอัตราผลตอบแทน (credit spread) ของตราสารหนี้กลุ่มที่มีอันดับความน่าเชื่อถือระดับ BBB ลงมาและกลุ่มที่ไม่มีการจัดอันดับความน่าเชื่อถือ (unrated) ที่เร่งตัวขึ้นในช่วงครึ่งแรกของปีจะยังไม่ปรับลดลง ซึ่งสะท้อนถึงความไม่มั่นใจของนักลงทุนในตราสารกลุ่มดังกล่าว รวมถึงมีความเสี่ยงด้าน rollover risk ของตราสารหนี้กลุ่มที่มีอันดับความน่าเชื่อถือระดับต่ำกว่าลงทุนได้ (non-investment grade) และกลุ่ม unrated ที่ส่วนใหญ่ถูกออกโดยธุรกิจภาคอสังหาริมทรัพย์ แต่ประเมินว่าจะไม่นำไปสู่ความเสี่ยงเชิงระบบ (systemic risk) ใดๆก็ดี เนื่องจากแนวโน้มเศรษฐกิจยังมีความไม่แน่นอนสูง ตลอดจนภาวะตลาดทุนยังอาจมีความผันผวนอยู่บ้าง จึงจำเป็นต้องคง BSF และ MFLF ไว้เพื่อรองรับเหตุการณ์ที่อาจส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นนักลงทุนในอนาคต รวมถึงเตรียมแนวทางเพื่อดูแลความเสี่ยงที่ไม่ได้ถูกรองรับโดย BSF เช่น การสนับสนุนการจัดตั้งกองทุนรวมที่เน้นลงทุนในตราสารหนี้ที่มีอันดับความน่าเชื่อถือต่ำกว่าระดับลงทุนได้ (high-yield bond fund) เพื่อช่วยเสริมสภาพคล่องและสร้างเสถียรภาพให้กับตลาดตราสารหนี้ภาคเอกชน สำหรับระบบสหกรณ์ออมทรัพย์ยังมีพฤติกรรมแสวงหาผลตอบแทนที่สูงขึ้น (search for yield) สะท้อนจากการนำสภาพคล่องส่วนเกินไปลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีความเสี่ยงทั้งตราสารทุนและตราสารหนี้ภาคเอกชนในสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นต่อเนื่อง จึงจำเป็นต้องยกระดับเกณฑ์กำกับดูแลอย่างมีประสิทธิภาพ อาทิ การกำหนดเพดานการลงทุนในหลักทรัพย์

นอกจากนี้ หน่วยงานกำกับดูแลได้ดำเนินมาตรการในหลายด้านเพื่อรักษากันชน (buffer) ของภาคการเงินให้อยู่ในระดับที่เพียงพอต่อการรองรับความเสี่ยงที่อาจเพิ่มขึ้นและสนับสนุนการฟื้นตัวของเศรษฐกิจในระยะต่อไป อาทิ (1) ธปท. กำหนดให้ สง. สามารถจ่ายเงินปันผลได้ไม่เกินอัตราที่กำหนด ห้าม สง. ชื้อหุ้นหรือซื้อคืนตราสารหนี้ที่นับเป็นเงินกองทุนได้ก่อนครบกำหนด และทบทวนคุณสมบัติตราสารที่สามารถนับเป็นเงินกองทุนที่เคยเข้มกว่าให้กลับมาเทียบเท่ากับเกณฑ์สากลซึ่งจะช่วยให้ สง. สามารถระดมทุนได้ง่ายขึ้น ทั้งนี้ เพื่อให้ สง. รักษาระดับเงินกองทุนให้เพียงพอรองรับความไม่แน่นอนที่อาจเกิดขึ้นและพร้อมเป็นกลไกสำคัญในการสนับสนุนการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ (2) ก.ล.ต. อยู่ระหว่างปรับปรุงเกณฑ์เพื่อให้บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน (บลจ.) มีเครื่องมือที่หลากหลายมากขึ้นในการบริหารจัดการสภาพคล่องตามที่ได้รับความคิดเห็นขอจากคณะกรรมการกำกับตลาดทุน และ (3) คปภ. ได้จัดทำแนวปฏิบัติในการยื่นขออนุญาตการออกตราสารด้อยสิทธิของบริษัทประกันชีวิตและวินาศภัยเพื่อนับเป็นเงินกองทุน เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงและสภาพคล่องของบริษัทประกันภัย รวมทั้งได้กำหนดแนวทางในการกำกับดูแลให้บริษัทประกันภัยรักษาความมั่นคงปลอดภัยในด้านเทคโนโลยีและภัยคุกคามทางไซเบอร์ ซึ่งเป็นความเสี่ยงใหม่ที่เพิ่มขึ้น

ในภาวะที่สถานการณ์ด้านเศรษฐกิจการเงินยังมีความไม่แน่นอน หน่วยงานกำกับดูแลทั้ง ธปท. ก.ล.ต. และ คปภ. จะร่วมกันประเมินความเสี่ยงต่าง ๆ ติดตามความเพียงพอและประสิทธิผลของมาตรการที่ดำเนินการไปแล้วอย่างใกล้ชิด รวมทั้งเตรียมพร้อมออกมาตรการอื่น ๆ เพิ่มเติมหากจำเป็น เพื่อจำกัดผลกระทบต่อเสถียรภาพระบบการเงินไทยและสนับสนุนการฟื้นฟูเศรษฐกิจ โดยจะประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐและปรับแนวทางการกำกับดูแลร่วมกันให้สอดคล้องกับบริบททางเศรษฐกิจการเงินที่เปลี่ยนแปลงไป

ธนาคารแห่งประเทศไทย

14 ธันวาคม 2563

ข้อมูลเพิ่มเติม: ฝ่ายเสถียรภาพระบบการเงิน

โทรศัพท์: 0 2283 6517, 0 2283 6519

E-mail: FSU@bot.or.th